

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Δ. Ε.

ΚΑΛΠΤΣΟΥΝΑΚΗ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τέλος πάντων συνετελέσθη τὸ πρό τινων μηνῶν ἀγγελθέν, ἀπὸ πολλοῦ δὲ χρόνου ἔκδιδόμενον Ἑλληνικὸν Λεξικὸν καὶ ἡδὴ εἰς τὰς χεῖρας παραδίδοται τῶν λογίων καὶ ἐν γένει ἀπάντων τῶν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα ἀσχολουμένων.

Εἰς τὰς τοιαύτας μεγάλας διὰ τὴν Ἐλλάδα ἐργασίας ἔτι μᾶλλον πρέπει ὁ ἀναγνώστης νὰ ἥνε ἐπιεικῆς· διότι τὰ πάντα ἐνταῦθα εἶναι ἐν τῷ γίγνεσθαι καὶ τῶν πάντων ἔτι στερούμεθα. Οὐδὲ ἥτο δυνατὸν εἰς ἡμᾶς ἐκ τοιαύτης φρεβερᾶς καὶ πολυχρονίου δουλείας ἐξελθόντας ἐν καλλιτέρᾳ καταστάσει νὰ εὑρισκώμεθα.

Μετὶ θάρρους δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι οὕτε κόπων οὕτε τῆς ἀναγκαίας πρὸς τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ ἔργου δαπίνης ἐφεισθημεν, ἀπαντας τοὺς πρὸς τοῦτο καταλλήλους τοὺς τὴν Γερμανικὴν γλώσσαν καλῶς εἰδότας προσκαλέσαντες. Καὶ τινες μὲν τούτων διὰ διαφόρους οὓς εἶχον δικαίους λόγους δὲν ἥθελγαν νὰ λάβωσι μίρος, οἱ πλεῖστοι ὅμως μετὰ προθυμίας εἰς αὐτὸν εἰργάσθησαν.

Εἰς σύνταξιν τοῦ λεξικοῦ τούτου βάσιν ἐλάσσομεν τὸ Ἑλληνικὸν λεξικὸν τοῦ σοφοῦ γερμανοῦ Πάπε, ἐν ᾧ συντόμως; μέν, ἀλλὰ λίαν ἐπιστημονικῶς ἐξερευνᾶται ἡ γρῆσις τῶν λέξεων παρὰ τοῖς δοκίμοις καὶ μάλιστα παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς συγγραφεῦσι. Πᾶν δὲ τὸ μὴ ἐν αὐτῷ ὑπάρχον ἡρανίσθημεν ἐκ τε τοῦ Θησαυροῦ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης τοῦ Ἑρρίκου Στεφάνου, πλὴν τοῦ τελευταίου μέρους τοῦ Α (α), καὶ ἐκ τοῦ σπουδαιοτάτου Ἑλληνικοῦ λεξικοῦ τοῦ γερμανοῦ Πάσσος.

Ωσαύτως ἐκ τοῦ λεξικοῦ μάλιστα τῶν Κυρίων ὀνομάτων τοῦ Πάπε παρελήφθησαν τὰ πλεῖστα τῶν κυρίων ὀνομάτων, ἀλλὰ μετὰ τῆς μεγαλειτέρχις συντομίας. Ἐν δὲ τῷ τέλει ἑκάστης Ἑλληνικῆς λέξεως ἐτέθη ὡς ἐξήγησις σχεδὸν παντοῦ μία ἢ δύο λατινικαὶ λέξεις, ἵνα βλέπη ἑκάστοτε ὁ ἀναγνώσκων τὴν μεγάλην τῶν δύο γλωσσῶν συγγένειαν.

Ἄλλὰ καὶ ἄριθμα ὀλόκληρα κάλλιον ἐν τῷ λεξικῷ τοῦ Πάσσος ἐκτε-

(α) Μόνον δὲ διὰ τὸ ΑΜ μέχρι τοῦ ΑΩ, ἐπειδὴ τὸ μέρος τοῦτο τοῦ Θησαυροῦ τοῦ Ἑρρίκου Στεφάνου δὲν εἶχον Ἕ τῇ μικρῷ μου βιβλιοθήκῃ, ἵνα μὴ τὸ ἔργον μείνῃ ἀτελές, παρεκάλεσα τὸν τότε ἔφορον τῇ δημοσίᾳ ἐν τῷ Πανεπιστημιῷ βιβλιοθήκης κ. Κόρμαν. ἵνα μοὶ τὸ δανείσημη, ὑποσχεθεὶς διὰ πᾶσαν αὐτοῦ βλάσπελην τὴν κατὰ τὸν νόμον ἀποζημίωσιν. 'Άλλ' οὔτε διὰ τῶν παρακλήσεών μου οὔτε διὰ τῆς διὰ τοῦ ὑπουργείου τῆς Παραδεισας αἰτήσεως; μου, ὅπως διαταχθῇ δὲ ἔφορος νὰ μοὶ τὸ δανείσημη, κατώρθωσά τι. 'Ἐπιθυμῶν ὅμως ἵνα τὸ ἔργον καὶ κατὰ τοῦτο τὸ μέρος, ἦντες ἀλήρες παρεκάλεσα ὅντε τῶν συντακτῶν αὐτοῦ! τοὺς κ. π. 'Ραζέλον καὶ Αγημήτρον. 'Ιωαννίδην, οἵτινες μετ' ἐθγραπτήσανται, ἐνέλαβον καὶ εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τὴν τῆς Βουλῆς μεταβαίνοντες συνεπήρωσαν καὶ τὸ μέρος τοῦτο, ὅπερ ἐν παραχήματι τίθεται εἰς τὸ τέλος τοῦ πρώτου τόμου. 'Ἵνα τοῦ συμπληρώματος δὲ τούτου εὐκόλως δύναται νὰ συμπεράνη ὁ ἀναγνώστης κατὰ πόσας νέας λέξεις τὸ λεξικὸν τοῦτο τίμησεν ἀπέναντι τῶν παρ' ἥμιν εὐρισκομένων λεξικῶν.